

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:382

av **Jesper Skalberg Karlsson (M)**

Ungas psykiska ohälsa

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram ett långsiktigt mål för arbetet med att stävja ungas psykiska ohälsa och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Psykisk ohälsa är ett stort och växande samhällsproblem. Andelen personer som upplever och rapporterar besvär på grund av psykisk ohälsa har ökat sedan början av 1990-talet. En grupp som är särskilt utsatt – och vars psykiska ohälsa kan påverka ens framtidstro och utvecklingsmöjligheter under lång tid – är unga människor.

När Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) granskade orsaker till avhopp från gymnasiet år 2013 pekades inte psykisk ohälsa ut som en orsak till avhopp. Däremot var det tydligt att den psykiska ohälsan var osedvanligt stor bland avhopparna. Många av de 379 unga som berättat om sina avhopp från gymnasiet kopplar också samman sin psykiska ohälsa med att ”allt känns meningslöst”, det vill säga: man vet inte varför man över huvud taget går till skolan. Detta är alarmerande och kan få långtgående konsekvenser för de enskilda.

I rapporten *Från avhopp till examen* som är författad av Sveriges Elevkårer och Lärarnas Riksförbund år 2015 visar statistiken att två av de vanligaste anledningarna till att elever överväger att hoppa av gymnasiet är bristande motivation och psykisk ohälsa. Det är tydligt att detta är ett område där en bred palett av olika lösningar behöver användas för att nå resultat.

Regeringen avsätter cirka 1 miljard kronor per år under perioden 2016–2019 för insatser inom psykiatri och psykisk hälsa. Genom en överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) under 2017 använder regeringen 885 miljoner kronor av satsningen under 2017 för att stimulera och stödja huvudmännens arbete.

Moderaterna har också flera förslag som traditionellt inte setts som förslag för ökad psykisk hälsa, men som kan nämnas i sammanhanget. En timme extra idrott i skolan skulle göra stor skillnad för många av Sveriges unga – kanske allra mest för dem som i

dag inte motionerar eller har engagemang i idrottsrörelsen. För många lättare psykiska besvär är fysisk aktivitet en god insats.

Tidiga betyg, som lär barn och unga att tidigt tackla motgång, är ett annat förslag. Tydligare kunskapskontroller i förberedelseklasser, aktivt skolval och en översyn av skollagen för att tydligare fokusera på trygghet och studiero – är andra förslag som sammantaget skulle motverka en känsla av maktlöshet inför den egna framtiden och tydliggöra vilka krav som ställs samt hur man uppfyller dem.

Men mer behövs. Det målmedvetna och långsiktiga arbetet som frågan förtjänar förutsätter en god dialog över blockgränsen och handfasta delmål för att minska den psykiska ohälsan hos unga. Men att sätta sådana mål är intuitivt svårt och bör inte göras lättvindigt.

Man kan tänka sig att ett mål i arbetet med att stävja den upplevda psykiska ohälsan kan vara att den psykiska ohälsan ska sluta öka före år 2020. Det skulle kunna vara att den psykiska ohälsan ska halveras till 2030. Eller något annat som är mätbart och möjligt att uppnå med de styrmedel som står till buds. Detta bör regeringen se över, eventuellt med ett riktat uppdrag till utredare eller myndighet, och återkomma till riksdagen med för att fortsätta diskussionen om hur evidensbaserade lösningar kan ta oss närmare det målet. Detta bör ges regeringen till känna.

Jesper Skalberg Karlsson (M)